Referenciák

Referenciák

- Perl5 legfontosabb újdonsága volt
- Nagyon hasznos típus, lehetővé teszi bonyolultabb adatszerkezetek kezelését
- Speciális skalár típus
- Mutathat más skalárra, listára, hash-re
- Mutathatunk vele egy eljárásra, anonymous szubrutinra
- · Mutathat glob-ra
- Mutathat balértékre (például egy substr visszatérési értéke)

Skalárra mutató referenciák

- A \ operátorral állíthatunk referenciát egy skalárra
- Hasznos lehet, ha nem akarunk egy nagy sztringet átadni egy alprogramnak, ami módosítani is akarja
- my \$html_source = q{!DOCTYPE HTML PUBLIC ...> <html>

- my \$html_ref = \\$html_source;Hivatkozott skalár elérése:
- - \$\$html_ref
 - \${\$html_ref}

Listareferenciák

- Listákra mutató referenciák többféleképp hozhatók
- Egy meglevő listára a \ operátorral állíthatunk referenciát
- \$list_ref = \@list;
- Amíg hivatkozás van a listára, addig nem szűnik
- Visszaadhatunk listára mutató referenciát egy eljárásból

Listareferenciák

- my @list = 10..20; my \$ref = \@list;
- my \$other_ref = [10, 12, 20, 12];
- a [] operátor új listát készít, és arra ad vissza referenciát
- · Leírhatunk ilyet is:
- @AoA = ([7, 8, 9], [4, 5, 6],

[1, 2, 3],

Listareferenciák

- · számológép gombjai
- my @upper = (7, 8, 9);
- my @middle = (4, 5, 6);
- my @bottom = (1, 2, 3);
- my @buttons = (@upper, @middle, @bottom);
 - ez nem megfelelő, mert a Perl a listákat "kiegyenesíti"
 - az eredmény:
 - (7, 8, 9, 4, 5, 6, 1, 2, 3);
- my @buttons = (\@upper, \@middle, \@bottom);
 my @buttons = \(@upper, @middle, @bottom);
- - ugyanaz(!), mint az előző - nem pedig ez:
 - [7.8.9.4.5.6.1.2.3]

Listaelemek hivatkozása

- my @list = (10..20);
- my \$list = \@list;
- nem referencián keresztül:
 - \$list[0]
- referencián keresztül
- \$\$list[0]

 - jelentése: \${\$list}[0]az indexelés csak a dereferálás után következik
- \$list->[0]
 - olvashatóbb szintaxis
 - látszik, hogy mi tartalmazza a referenciát

```
Többdimenziós tömbök
• $ref_AoA = [
  [7, 8, 9],
  [4, 5, 6],
```

[1, 2, 3],];
• \$\$\$ref_AoA[2][1];
- Not a SCALAR reference ...
• \${\$\$ref_AoA[2]}[1];
- ross_ nehezen olvasható

- zavaros, nehezen olvasható
 \$ref_AoA->[2]->[1];
 sokkal tisztább, egyértelmű

- syntactic sugar:
 \$ref_AoA->[2][1];
- \$AoA[2][1];

Lista hivatkozása

- Nem csak egy listaelemre lehet szükségünk, hanem az egész listára is (például push)
- Az egész lista:
 - @\$ref
 - @{\$ref}
 - @{\$hash_of_lists{'foo'}}
 - @{\$ref_AoA->[0]}
- push(@\$list_ref, 'foo');
- {} között tetszőleges kifejezés is szerepelhet

Hash referenciák

- Meglévő hash-re a \ operátorral állítható referencia
- my %hash = (

'a' => 10, 'b' => 11, 'c' => 12, 'd' => 13, 'e' => 14, 'f' => 15,

- my \$hash_ref = \%hash;
- · A hash nem szabadul fel, amíg mutat rá referencia

• my \$hash_ref = {
 'a' => 10, 'b' => 11, 'c' => 12,
 'd' => 13, 'e' => 14, 'f' => 15,

};

Hash referenciák

```
my $empty_hash_ref = {};

    my $hash_ref = {

     'odds' => [1, 3, 5, 7]
     'evens' \Rightarrow [0, 2, 4, 6],
• my $room = {
     'bed' => {
        color => 'red/brown',
        length => '220',
     table => {
        color => 'red',
```

Hash referenciák: értékek elérése

- nem referencia esetében:
- \$hash{'a'}; # 10referencia esetében
- \$\$hash{'a'}
- jelentése \${\$hash}{'a'}
- de nem \${\$hash{'a'}}}
- olvashatóbb szintaxis
- \$hash->{'a'}
- fenti példa:
 - Milyen színű az ágy?
 - \${\$\$room{'bed'}}{'color'}
 - \$room->{'bed'}->{'color'}
 - syntactic sugar:

\$room->{'bed'}{'color'}

Hivatkozott hash elérése · A teljes hivatkozott hash is elérhető (természetesen) • %\$hash_ref • %{\$hash_ref} • %{\$room->{'bed'}} Kiírni mindent az ágyról: foreach my \$attribute (keys %{\$room->{'bed'}}) { print "\$attribute: \$room->{'bed'}{\$attribute}\n";

subref.pl subref-better.p

Szubrutin referencia

- A \ operátorral egy alprogramra is állíthatunk referenciát
- my \$subref = \&mysub;
- a hivatkozott alprogram meghívása
 - &\$subref;
- &\$subref();• paraméterek átadása
 - &\$subref(\$arg);
- · más szintaxis

 - \$subref->();
 \$subref->(\$arg);

 $anonymous_sub.p \\ |$

Anonymous alprogramok

- my \$anonymous_sub = sub { print "Hello world\n";
- \$anonymous_sub->();
- &\$anonymous_sub;
 Egy ilyen referenciát változóban tárolunk, ezért átadhatjuk paraméterül, lehet visszatérési érték,

Closure

- Egy ilyen sub a környezetét is megjegyzi
 - closure

• my \$sub;

my \$value = 10; \$sub = sub { return \$value; }

print \$sub->(); # 10

\$value nem szabadul fel, mert az anonymous sub hivatkozik rá

Closure

- lexikálisan már nem látható \$value, de az élettartama túlnyúlik
- · ha el akarjuk érni, kell rá állítani egy referenciát

```
my ($sub, $ref);
     my $value = 10;
     f = \sl yalue;
     $sub = sub { return $value; }
  print $sub->(); # 10
```

\$ref = 20; print \$sub->(); # 20

Szimbolikus referenciák

- · Az eddig tárgyalt referenciákat 'hard reference' néven említik
- 'soft reference' ne használjuk
- · 'symbolic reference'
- · egy változóra a nevével hivatkozhatunk
- \$value = 10; \$name = 'value'; \$\$name; #10
- \$\$name = 11; # \$value == 11
- - a modul nem engedélyezi ezek használatát

Szimbolikus referenciák

- · Bonyolultabb kifejezés is írható:
- \${\$name} = 10;
 - ugyanaz, mint az előző, csak explicitebb szintaxissal
- \$value_1 = 100; \${\$name . '_1'}; # 100
 Listákra, hash-ekre is működik
- @list = (1,2,3); \$name = 'list': push(@\$name, 4); @list: (1,2,3,4)

```
Szimbolikus referenciák

    Függvényeket is hívhatunk így:
sub hello {
    print "Hello world!\n";

   $name = 'hello';
&$name(); # Hello world!
  Hasznos, ha egy csomag nevét és egy benne lévő metódus nevét tudjuk, vagy a metódus nevét dinamikusan tudjuk meghatározni
   sub hello_pete {
        print "Hello Pete!\n";
```

\$who = 'pete'; &{'hello_' . \$who};

Szimbolikus referenciák

· use strict 'refs';

use strict qw(refs);

Így nem használhatóak a szimbolikus referenciák

Nem véletlenül

• Ha mégis szükségünk van rá, akkor kikapcsolatjuk ezt az ellenőrzést egy blokkban

no strict 'refs';

I/O műveletek

I/O operátorok

- filehandle segítségével végezhetünk I/O műveleteket
- a filehandle neve csupa nagybetű
 - nem kötelező, csak konvenció
- nincs külön karakter a név előtt (mint pl. \$, %, @) csupa kisbetű azonosítókat megkülönböztető jel (\$, @, %, *) nélkül a Perl fenntartja potenciális jövőbeni foglalt kulcsszónak (warning)
- előre definiált filehandle: STDIN, STDERR, **STDOUT**

FILEHANDLE-re írás

- · egy filehandle-re írhatunk
- print FILEHANDLE \$string;
- print STDERR "Debug: \\$x=\$x\n";

 - zárójel tetszőleges helyre tehető
 print(STDERR "Debug: \\$x=\$x\n");
 print STDERR ("Debug: \\$x=\$x\n");
 - de inkább nem tesszük ki
- ekvivalens ezzel:
- print STDOUT "...";

FILEHANDLE-ből olvasás

- olvasni a <> operátorral lehet<FILEHANDLE>
- - skalár környezetben egy sort ad vissza
 - újsor karaktert is beolvassa (ha van)
- print "Delete directory (y/n) ? "; my \$yes_or_no = <STDIN>; chomp(\$yes_or_no);
- while (my \$line = <STDIN>) { print \$line;

filehandle-read.pl filehandle-read-all.p

FILEHANDLE-ből olvasás

- <FILEHANDLE>

 - lista környezetben egy listát ad vissza
 minden sort, amíg a FILEHANDLE-ről EOF nem érkezik
- my @lines = <STDIN>; print STDERR scalar(@lines) . ' read'; print @lines:
- minden sor egy külön sztring a listában
- minden sort újsor karakter zár le

File-ok megnyitása

- · open függvény
 - shell style
- · sysopen függvény
 - C style
- open nagyon sokoldalú
 - szöveges/bináris file-ok olvasása
- írhatunk változóba egy megfelelő open hívással egy filehandle-n keresztül
- pipe-ok
- alprocesszek nyitása
- stb.

File-ok megnyitása

- open(HANDLE, 'file.txt')
 - or die "Can't open file.txt for reading: \$!\n";
 - ha a HANDLE már meg volt nyitva, akkor először a Perl lezárja, aztán nyitja meg újra
 - open visszatérési értéke hamis, ha hiba volt
 - hiba esetén a \$! változó tartalmazza az
- operációs rendszertől kapott hibaüzenetet
 open(HANDLE, '<file.txt')
- or die "Can't open file.txt for reading: \$!\n";
 open(HANDLE, '>file.txt') or die "Can't open file txt for writing: \$!\n";
- open(HANDLE, '>>file.txt')
 - or die "Can't open file.txt for append: \$!\n";

open-file.pl

File-ok megnyitása

- filenév elején és végén található fehér szóközök (white space) nem számítanak
- (wnite space) nem szammanak

 open(HANDLE, '>file.txt') or die;

 open(HANDLE, '> file.txt') or die;

 open(HANDLE, '> file.txt') or die;

 open(HANDLE, '> file.txt') or die;

 ez a tulajdonság segít abban, hogy a következő jól működhessen akkor is, ha nem vágjuk a le a sor vége jelet
 - \$filename = <INFO>; open(EXTRA, "< \$filename")
 or die "Can't open \$filename: \$!\n";

File-ok lezárása

- open implicite lezárja a HANDLE-t
- Perl kilépéskor bezárja a nyitott file-okat
- · explicite kitenni jó
 - close HANDLE
- close(HANDLE);
- pipe esetében megvárja a másik processz befejeződését
- · visszatérési értéke van
 - hamis, ha nem sikerült lezárni
 - pl. nem sikerült minden I/O puffert megfelelően üríteni
 pipe-ok esetében a másik processz problémái
 close(HANDLE) or warn "Close failed: \$!\n";

handle-scope.p

File handle

- · Egy handle-t nem kell előre definiálni use strict; esetén sem

 - lehetőség sincs rá
 szintaktikai hiba:
 my HANDLE;
- a scope-ja dinamikus lesz
- · meg nem nyitott HANDLE-ből olvasás nem végzetes hiba, csak warning

File handle paraméterek

- nincs kezdő karakter, ami jelezné, hogy ez az azonosító egy filehandle
- egy handle paraméterül átadása nehézkesebb
 - a handle neve csak néhány helyen szabályos és értelmes
 - open
 - close
 - <> print
 - egyébként bareword
- egy filehandle-t ezért nem tudunk átadni paraméterként
- workaround:
 - type glob

Type glob

typeglobs.pl handle-as-parameter.p typeglobs-in-scalar.p

• \$alma, @alma, %alma külön változók

- emellett lehet még egy alma nevű filehandle is
- * karakter használható egy adott névhez tartozó összes változó jelölésére
- *alias = *variable;
- ennek segítségével alias-okat hozhatok létre
 - nincs másolás, csak a névtábla módosul!
 - csak azokra a típusokra, amihez az eredeti is létezik
- filehandle-k átadására használható
- *STDERR = *STDOUT; print STDERR "error\n";
- print "output\n";

local-handles.pl

File handle local

- · local segítségével újra megnyithatom egy adott blokkban
 - erre a feladatra csak local használható
 - my nem segíthet és nem is segítene
- · a már megnyitott file nyitva marad
- a blokkból való kilépés után minden folytatódik tovább az előző handle-vel

pipe-read.pl

Pipe-ok

- Unix shellben használhatunk pipe-okat, hogy az egyik parancs kimenetét a másik bemenetére irányítsuk
 - dmesg | less
 - find . -type f | xargs chmod -x
- · Hasonló szintaxissal nyithatunk meg pipe-okat Perlben is
- - open(PIPEHANDLE, '| cmd') or die "Can't open pipe: \$!\n";
 - open(PIPEHANDLE, 'cmd |')
 - or die "Can't open pipe: \$!\n";

Bináris fileok kezelése

- binmode függvénnyel lehet
 - olyan operációs rendszereken, amely megkülönböztet szöveges és bináris fileokat
 - pl. DOS/Windows szövegfileokban a \cZ karakter a file végét jelenti: binmode kell
 - implicit ČRLF->LF transzformáció kiküszöbölése
 - Perl olvasáskor a CRLF karaktereket egy szövegfileban \n karakterekre cseréli (OS-függő)
 íráskor pedig a \n-t CRLF-re cseréli (OS-függő)

Bináris file-ok kezelése • open(ORIG, "original"); open(COPY, ">copy"); binmode(ORIG); binmode(COPY); while (read(ORIG, \$buffer, 1024)) { syswrite(COPY, \$buffer); } close(COPY); close(ORIG);

Filekezelés máshogy

- Használhatunk objektum-orientált interfészt is
 - IO::File
 - FileHandle
- előnye, hogy az objektumok skalárok (igaz, speciális tulajdonsággal)
- átadhatóak paraméterként minden trükk nélkül
- lehetnek lexikálisak

39

Könyvtárak kezelése

- DIRHANDLE használható könyvtárak tartalmának olvasására
 - DIRHANDLE hasonló a FILEHANDLE-hez
 - saját névterük van
 - typeglob-ok ezeket is tartalmazzák
- opendir
- readdir
- closedir
- File::Find modul egy rekurzív megfelelője ennek a funkcionalitásnak
 - find program

40

dirhandle.pl

A DATA filehandle

 egy előre megnyitott filehandle
 Perl nyitvahagyja a forráskódot olvasó filehandle-t
 forráskódban jelezni kell egy külön sorral
 ___DATA__
 - ami ezután jön, a Perl nem értelmezi
 DATA handle
 közönséges filehandle
 - az ezután következő sorok olvashatók ki a handle-ből
 dolgunk végeztével le kell zárni

Kivételek 42

Dinamikus kódfuttatás

- futási időben meghatározott kódrészlet futtatása
- Perl a Perlben
- az interpreter teszi ezt lehetővé
- eval('print "Hello world\n"');
- eval(...);

 - az eredményt az eval visszaadja ha valami hiba lép fel, akkor a visszatérési érték undef, a hiba pedig elérhető lesz a \$@ változóban
 - természetesen a kód fordítási időben történő ellenőrzésére nincs mód
 - minden híváskor fordítás

eval-op.pl

Dinamikus kódfuttatás

- eval eredménye a blokk eredménye
 - utolsó kiértékelt kifejezés értéke
 - return által visszaadott érték
- my \$quotient = eval('\$a/\$b');
 \$quotient = 0 if \$@;

my \$quotient; eval('\$quotient = \$a/\$b'); \$quotient = 0 if \$@;

Dinamikus kódfuttatás

- · eval blokkokat is használhatunk
 - fordítási időben ellenőrzött
 - fordítási időben fordított
- eval {
- my \$quotient = eval {

\$a / \$b

\$quotient = 0 if \$@;

die

- A programból bármikor kiléphetünk az exit függvénnyel
- nem kézelhető ez a kilépés egy felsőbb szintről
- kilépés a programból
- nem exit code-ot adunk meg, hanem üzenetet
- die "Not a number" unless \$numeric =~ /^\d+\$/;
 - at <file> line <line>
 - Not a number at test.pl line 7.
- die "Not a number\n" unless \$numeric =~ /^\d+\$/;
 - nem fűz hozzá semmit
 - Not a number
- · die;
 - Died at .

Kivételek

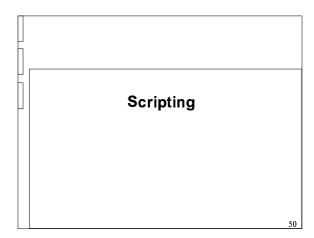
- egy ilyen hiba nem lép ki azonnal
- eval blokkba ágyazva nem lép ki a program
 - hiba esetén az eval undef-et ad vissza
 - hiba esetén a hiba a \$@ változóban van (ami egyébként ")
- a hiba tovább terjed a hívási veremben
- · használható kivételkezelésre
- a hibát nem kell lekezelnem, csak ha akarom
 - eval { ... };
 - a hiba ilyenkor csendes lesz, nem terjed tovább

exceptions.pl

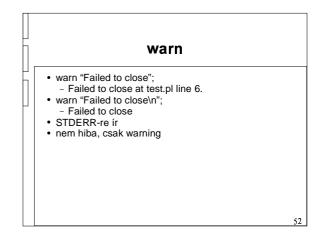
Kivételkezelés összehasonlítása

- throw
- · catch finally
- else
- if (\$@) {...}blokk utáni utasítások
- unless (\$@) {...}

Ami dobható • skalár dobható - szöveg/szám - referencia is - objektum is • ha elkapom leellenőrizhetem - \$@ változó vizsgálata

Scripting • elég sokmindent átvettünk már • alapvető dolgok hiányoznak még ahhoz, hogy komolyabb scripteket írhassunk • ezek közül néhány tárgyalása következik

diagnostics

• Ez a pragma bőbeszédű hibaüzeneteket és figyelmeztetéseket eredményez
• kezdőknek nagyon hasznos, mert példákkal próbál rávezetni arra, hogy mi lehet a hiba
• use diagnostics;

warnings-pragma.pl

use warnings;

- Perl 5.6.0 verziótól kezdve
- warnings pragma a figyelmeztetések kezelésének modern módja
- előnyei:
 - lexikálisan kapcsolhatjuk a figyelmeztetéseket ki/be
 - egy kategóriafa alapján válogathatunk, hogy milyen figyelmeztetéseket szeretnénk
 - megadható hogy egy warning FATAL legyen
 - megadható hogy egy warning NONFATAL legyen
 • hasznos lehet, ha mindent FATAL-ra állítottunk
 - modulok szerzői finoman szabályozhatják, hogy milyen figyelmeztetés mikor jeleznek

Operátorok: mintaillesztés

- =~ mintaillesztésre
 - \$variable =~ /pattern/;
 - skalár környezetben igazat ad, ha illeszkedik,
 - hamisat, ha nem
 - my \$string = 'alma'; print "MATCH" if \$string =~ /ma/;
- !~ mintaillesztésre
 \$variable !~ /pattern/;
- not (\$variable =~ /pattern/);
- =~ cserére is
- my \$string = 'hátrány'; \$string =~ s/h/k/; # kátrány
- balérték kell
- visszatérési érték a cserék száma

Operátorok: transliteration

- =~ és tr: transliteration
 - tr/a-z/A-Z/
 - 'alma' =~ tr/a-z/A-Z/;
 - hibás, mert az értéket nem tudja módosítani
 mindenképpen balérték (Ivalue) kell
 - my \$str = 'alma';
 - str = tr/a-z/A-Z/;
 - visszatérési értéke a cserélt karakterek száma
- y egy szinoníma:
 - my \$str = 'alma'

str = y/a-z/A-Z/;

Operátorok: qx

- qx//, ``
 - shell parancs végrehajtása

 - a parancs STDOUT-ja a visszatérési érték
 print "Brightness: " . `cat /proc/acpi/asus/brn`;
 print "Date now: " . qx/date/;

 - skalár környezetben egy változóban az egész
 - lista környezetben soronként
 - befolyásolható, hogy mit tekintünk sornak
 \$/,\$INPUT_RECORD_SEPARATOR in English
 - ez nem specifikus erre az operátorra!
 a parancs visszatérési értéke a \$? változóban
 - érthető el • \$CHILD_ERROR in English

Külső programok

- operációs rendszernek futtattásra átadott parancs
- system
 - a paraméterül adott parancsot átadja az operációs rendszernek futtatásra
 - a Perl program futtatása felfüggesztődik addig, amíg a külső program fut ha a program STDOUT-jára nincs szükségem

 - visszatérési érték
 - a program visszatérési értéke

 - -1,ha a programot nem sikerült elindítani
 a hiba oka a \$! változóban van
 system('echo', '1', '>/proc/acpi/asus/mled')
 and die "Error running command: \$!\n";
- - lefuttatja a programot, de soha nem tér vissza

Operátorok: x

- · ismétlő operátor
- repetition operator
- 'a' x 4
 - 'aaaa'
- · listákon is működik

 - (1, 2) x 3 (1, 2, 1, 2, 1, 2)

filetest.pl File teszt operátorok • Egy file különböző tulajdonságainak eldöntése egyszerű és tömör shell szerű -X \$filename - -r: file olvasható - w: file írható- x: file futtatható - -e: file létezik - -f: egyszerű file - -d: könyvtár - -l: symbolic link - -S: socket - stb.

Számok kezelése

- · általában a számokat valósként kezeli
- integer pragma jelezheti, hogy használhat egészeket
 - use integer;
- no integer;
 ettől még például sqrt(2) értéke valós lesz
 tetszőlegesen nagy egész illetve valós számokat a Math::BigInt illetve a Math::BigFloat modulokkal kezelhetünk
 - van operátor túlterhelés
 - lassúak

perlvar.pl perlvar · peridoc perivar A Perl számos belső globális változót használ ezeknek az értékét módosíthatjuk - output field separator • \$, • print (1..10); output record separator print 'line'; Process ID print \$\$;

perlvar-english.pl **English** • a nehezen megjegyezhető és olvasható változók helyett értelmes név gyákran kettő is, egy rövidebb és egy hosszabb pl: - output field separator: \$, SOFS
 SOUTPUT FIELD SEPARATOR - output record separator: \$\ supput record separation.
 SORS
 SOUTPUT_RECORD_SEPARATOR
 process id: \$\$
 splid
 sprocess_id • dokumentációkban gyakran: '\$... in English'

```
$_
• $ARG in English
· default input és mintaillesztés változó
    while (<STDIN>) {
    print "[input] $_";
   - $_ = 'alma';
     print "MATCH" if /ma/;
• néhány függvény alapértelmezett paramétere, ha
  nem adunk meg mást
   - $_ = "output\n";
     print;
   - $_ = 'a,b,c,d,e,f';
     my @words = split ',';
```

```
$_
• default iterátor változó foreach ciklusoknál
   - foreach my $var (@list) {
       # $var tartalmazza az aktuális listaelemet
    foreach (@list) {
       #$_ tartalmazza az aktuális listaelemet
• print $_**2, "\n" for (1..5);
    9
    16
    25
```

Listák kezelése

- join, map, grep és split együtt rugalmasan kezelik a
 - split: egy sztringet egy elválasztó alapján szétvág, és egy listát állít elő
 - join: egy lista összefűzése egy sztringbe
 - map: lista feldolgozása
 - grep: lista elemeinek szűrése
- hiányzik:
 - tartalmazásvizsgálat

 - két listán egyszerre való iterálás lehetősége
 lista "összegzése", azaz valamely művelet elvégzése a lista minden elemén aggregálva

Listák kezelése

- join és split
 split: az elhatároló lehet egy sztring vagy egy regexp

 - split(',', \$str); split(\s*,\s*/, \$str); visszatérési érték az eredmény lista

 - split(',', \$str, 3);
 korlátozható, hogy legfeljebb hány darabba vágjon
- szet
 split(',') a \$_ változót vágja szét
 join: egy lista elemeinek összefűzése

 - regexp nem lehet
 join(', ', @list);
 visszatérési érték a listaelemek összefűzve

grep.pl

split.pl

Listák kezelése: grep

- grep: listaelemek szűrése
- bemenete egy lista
- · kimenete egy másik lista
 - általában nem módosítja a bemeneti listát
 - grep EXPR, LIST;
 - szűrés menete
 - · egyenként vesz minden elemet a listából
 - az aktuális listaelem belekerül a \$_ változóba

 - kiértékeli rá a megadott kifejezést
 ha igaz, akkor az elem belekerül az eredmény listába
 - a kifejezésben szerepelhet a \$_ változó
- a kifejezés lehet például egy regexp is
- ekkor mintaillesztés történik a \$_ változó értékét felhasználva

Listák kezelése: grep

- my @filtered = grep /pattern/, @list;
 - csak azok az elemek, amik illeszkednek
- my @filtered = grep !/pattern/, @list;
- csak azok az elemek, amik NEM illeszkednek
- · Vagy blokk, ha több utasítást szeretnénk:
- grep BLOCK LIST;
 - nincs vessző!
- my @filtered = grep { /pattern/ } @list;
 - ekvivalens az előzővel
 - a blokkban kiértékelt utolsó kifejezés értéke dönt
 - return nem megengedett

Listák kezelése: map

- map: listaelemek feldolgozása
- bemenete egy lista
- kimenete egy másik lista
 - általában nem módosítja a bemeneti listát
- map EXPR, LIST;
 - feldolgozás menete:

 - egyenként végigmegy a listaelemeken
 az aktuális listaelem belekerül a \$_ változóba

 - kiértékeli a kifejezést
 a kifejezés eredménye kerül az eredmény listába
 - az eredmény lista elemszáma eltérhet a bemeneti lista elemszámától

map.pl

Listák kezelése: map

- my @result = map "[mapped] \$_", @list;
 my @result = map /^dup/ ? (\$_, \$_) : \$_, @list;
- megdupláz minden elemet, ami duppal kezdődik
- my @filtered = map /pattern/ ? \$_: (), @list;
- csökkenti a kimeneti lista elemszámát
- ugyanaz, mint:
- my @filtered = grep /pattern/, @list;
 map BLOCK LIST;
- nincs vessző!
- my @result = map {

} @list;

split-map-grep.p Listák kezelése: kombinációk • split, map, grep, join hívásokat kombinálhatjuk pl. grep által megszűrt listát dolgozunk fel mapvel - split->map->join • az eredmény mehet egy hash-be is %function_cache = map \$_ => function(\$_), @cached_values;

cmdline-params.pl cmdline-getopt.p

Script paraméterek

- · A script a parancssori paramétereket az @ARGV tömbben kapja
 - nem tartalmazza a file nevét
 - a file neve
 - \$0 \$PROGRAM_NAME in English
- feldolgozhatjuk kézzel is
- a paraméterek kultúrált feldolgozására a Getopt::Std és Getopt::Long modulok használhatóak
 - az opciókat kiveszi az @ARGV tömbből
 - az egyéb paraméterek maradnak

use-ARGV.pl

Több file feldolgozása

- Paraméterként megadott filenevek feldolgozása
- Fel lehet dolgozni az @ARGV tömböt
 - '-' paraméter a standard bemenetet jelenti, ehhez a konvencióhoz érdemes alkalmazkodni ekkor STDIN-ről is kell olvasni
- mindezt a funkcionalitást könnyen megvalósíthatjuk az ARGV filehandle segítségével
 - paraméterként megadott filenevek feldolgozása
 STDIN beolvasása '-' paraméter esetén

Több file feldolgozása

```
• while (<>) {
• while (my $line = <>) {
```

- \$ARGV tartalmazza az éppen megnyitott file nevét
- ha nincs megadva file, az STDIN-ről olvas

```
perl futtatása

    perl -e 'print crypt("mypass", "sa"), "\n";'
    a megadott perl kód kiértékelése

perl -ne 'print $_*$_*3.14159, "\n";

a kód köré:

        • while (<>) {

a megadott perl kód kiértékelése

• perl -pe '$_ = "[$ARGV] $_";

 a kód köré:

        • while (<>) {
         continue {print or die "-p destination: $!\n"; }
```

signals.pl

Szignálok kezelése

- · %SIG tömb használható
- · kulcs a szignál neve
- érték
 - 'DEFAULT'
 - 'IGNORE'
 - referencia egy eljárásra
- \$SIG{'INT'} = 'DEFAULT';
- eredeti handler visszaállítása
- \$SIG{'INT'} = 'IGNORE';
- szignál figyelmen kívűl hagyása\$SIG{'INT'} = \&int_handler;
- \$SIG{'INT'} = sub {

DIE \$SIG{'__DIE__'} = \&handler; • handler meghívódik minden kivétel fellépése előtt hívható benne die • a hiba nem vész el, legfeljebb átalakul - csak kezelni tudom a hibát, nem eltüntetni • eval blokkon belül is meghívódik

WARN

- \$SIG{'__WARN__'} = \&handler;
 handler meghívódik minden futási idejű warning
- hívható benne warn
- a warning nem kerül kiírásra, ha nem akarom
- · a warning teljes mértékben kezelhető

die-warn.pl

Reguláris kifejezések

Lehetőségek

- · mintaillesztés (pattern matching)
 - =~ operátorral
 - illeszkedés eldöntése
 - csoportosított részsztringek elérése
- csere (substitution)
- split
- regexp tárolása egy változóban
- · ami hiányzik
 - meg lehessen különböztetni a szó elejét és végét
 - a csoportokra névvel lehessen hivatkozni

Reguláris kifejezések

- · / jelek között adjuk meg
 - emiatt a reguláris kifejezésben a / jelet escapeelni kell
 - lehetőség van más elhatároló (delimiter) használatára is
- · a mintaillesztés operátora
 - <sztring> =~ /minta/
 - visszatérési értéke skalár környezetben:
 igaz, ha illeszkedik
 hamis, ha nem illeszkedik
 - logikai kifejezésekben használható illeszkedés eldöntésére
- a nem illeszkedés operátora
 - <sztring> !~ /minta/

Mintaillesztések

- - "Hello world!" =~ /world/
 - print "Match\n" if "Hello world!" =~ /world/;

 - jobban látszik, hogy mi a lényeg, ha:
 "Hello world!" =- /world/ and print "Match\n";
 ez csupán Perl szintaxis kérdése a mintaillesztés

 - "Hello world!" =~ /World/ and print "Match\n";

 mem illeszkedik, mert betűérzékeny (case sensitive)

 "Hello world!" !~ /World/ and print "No match\n";
 - mivel nem illeszkedik, ezért a !~ operátor igazat ad
- /o/
 - "Hello world!" =~ /o/
 - az első 'o'-ra (Hell<o>) illeszkedik!

Mintaillesztések

- "That hat is red" =~ /hat/
 - illeszkedik, de a 'That' szóban található 'hat' részsztringre
- "That hat is red" =~ $\wedge bhat b/$
 - ez már a 'hat' szóra illeszkedik
- \$ a sor végét jelenti, többféleképpen is viselkedhet
 - "Simple line" =~ /line\$/ and print "MATCH";
 - \$ illeszkedik a sztring végére
 - "Simple line\n" =~ /line\$/ and print "MATCH";

 - \$ silleszkedik az újsor karakterre és a sztring végére
 "Simple line" =~ /line\n\$/ or print "NO MATCH";
 a sztringben nem szerepel újsor karakter, ezért nem
 - illeszkedik
 - "Simple line\n" =~ /line\n\$/ and print "MATCH";
 - illeszkedik az újsor karakterre és a sztring végére

Elhatároló megváltoztatása

- ha az elhatároló (delimiter) szerepel

 - \$shebang = '#!/usr/bin/perl -w'; \$shebang =~ /\usr\bin\perl/ and print "Perl";
- elhatároló (delimiter) megváltoztatása
 - jelölni kell, hogy mintaillesztést szeretnénk véaezni
 - pattern matching: m
 - m utáni karaktert jelzi a minta (pattern) végét
 - \$shebang =~ m#/usr/bin/perl# and print "Perl";
 sokféle karakter lehet elválasztó
 m|/usr/bin/perl|

 - m!/usr/bin/perl!m{/usr/bin/perl}
 - m(/usr/bin/perl)
 - m[/usr/bin/perl]

Változóhelyettesítés

- az a feature, amivel a Perl sztringekbe a változók értékét helyettesíti - \$who = 'Peti';

 - print "Hello \$who";
 - Hello Peti
- minták esetében is működik
 - "Hello Petike" =~ /\$who/ and print "MATCH";
 illeszkedik a 'Petike'-ben lévő 'Peti'-re
 "Hello \$who" =~ /\$who/ and print "MATCH";

 - 'Hello \$who' =~ \\$who/ and print "MATCH"; a sztringben az aposztrófok miatt, a mintában a \ miatt
- nincs helyettesítés => ezért illeszkednek

 elkerülhető, ha aposztróf az elválasztó

Metakarakterek

- {}[]() ^\$.|*+?\
- ha illeszteni szeretnénk ezekre a karakterekre, akkor escape-elni kell a \ karakterrel
- "2+2" =~ /2+2/ or print "NO MATCH";
- "2+2" =~ /2\+2/ and print "MATCH";
- "C:\windows" =~ /C:\\windows/ and print "MATCH";

example.pl

Regex példák

- eldöntendő kérdés a felhasználónak
- \$answer tartalmazza a választ
- /y|n/
 - print "Please enter y or n" unless $\frac{1}{2} = \frac{1}{2} \frac{1$
 - $= \sqrt{y}$? agreed(): exit(0);
 - \$answer = 'no way'
 - ekkor is illeszkedne
- /^y|n\$/
 - az előző problémát megoldja
- /^(y|n)/
 - rugalmasabb
 - megengedett a yes, no, y, n, yeah, no way
 - de az is, hogy yellow, yard, noon, nun

Karakterosztályok

- [] karakterek között felsorolva
- /[cr]at/

- a karakterek sorrendje nem befolyásolja az illesztés
 - "abc" =~ /[cab]/ and print "MATCH";
 - az a karakterre illeszkedik, nem pedig a c-re!
 azaz: a <u>sztring</u> első karakterére és nem a harmadikra
- /[yY][eE][sS]/
- yes, Yes, YES, stb.
- - segít intervallumok (range) reprezentálásában
 - '12' =~ /^[0-9]/ and print "MATCH";
 - '-12' =~ /^[-0-9]/ and print "MATCH"

Karakterosztályok

- ^ egy karakterosztályon belül nem a sztring elejét jelöli
- a felsorolt karakterek komplementere illeszkedhet
- 'abcdef' =~ /^[^abc]/ or print "NO MATCH";
 az első kalap jelöli a sztring elejét

 - a második a karakterhalmaz negálását
 minden illeszkedik, ami nem 'a' vagy 'b' vagy 'c'
- ha szeretnék egy kalapra (caret) illeszteni:
 - a [] jelek között ne a kalap legyen az első • ha ez lenne az egyetlen, akkor /∿/
 - 'kalap:^' =~ /[^]/ and print "MATCH";
 - 'kalap: ' =~ /[^]/ and print "MATCH";
 - 'kalap:*' =~ /[^]/ or print "NO MATCH";

Előre definiált karakterosztályok

- [0-9]
- számjegyek
- [a-zA-Z0-9_]
 - alfanumerikus és aláhúzás (underscore) szókarakterek
- hasonló kifejezések helyett előre definiált
 - karakterosztályok - pl. \w, \d
- használhatók egy karakterosztályon belül is
 - hexadecimális számjegyek osztálya
 [\da-fA-F]
- csak rövidítések!
 - ugyanúgy viselkednek, mintha [] között megadtuk volna a lehetséges karaktereket

Előre definiált karakterosztályok

- számjegy: [0-9]
- \D nem számjegy: [^0-9]
- szókarakter: [a-zA-Z0-9_] \w
- \W nem szókarakter: [^a-zA-Z0-9_]
- whitespace: [\t\n\r\f]
- \S nem whitespace: [^\t\n\r\f]

POSIX karakterosztályok

- · POSIX karakterosztályok is használhatók
- · a következő osztályok használhatók
 - alnum, alpha, ascii, blank, cntrl, digit, graph, lower, print, punct, space, upper, word, xdigit
- így például az előző példa helyett
 - [\da-fA-F]
 - [[:xdigit:]]
- · keveredhetnek is
 - szabadon tördelhető hexadecimális érték
 - /^[[:xdigit:]\s_]*\$/

Ez vagy az: alternatívák

- · alternation
- \$traffic_light =~ /red|yellow/ and brake();
- · az alternatívák sorrendje befolyásolhatja azt, hogy mire illeszt a Perl
 - akkor nem befolyásolja, ha egyik alternatíva sem prefixe a másiknak
- 'cats and dogs' =~ /cat|dog/ and print "MATCH";
 - 'cat'-re illeszkedik
- 'cats and dogs' =~ /dog|cat/ and print "MATCH"; szintén 'cat'-re illeszkedik
- 'cats' =~ /c|ca|cat|cats/ and print "MATCH";
 - illeszkedik ugyan
 - de nincs értelme az alternatíváknak, ha illeszkedik, akkor mindig az elsőre

Ez vagy az: alternatívák

- 'cats' =~ /cats|cat|ca|c/ and print "MATCH";
- illeszkedik
- 'cats' illeszkedik, mert ez a felsorolásban az első
- az egyes alternatívákban a ^ és a \$ külön szerepeltethető - /^alma|fa\$/
- üres alternatíva is megengedett
 - /Impalal/
 - vagy İmpala, vagy semmi
 - Impala' =~ /Impala|/ and print "MATCH";

 " =~ /Impala|/ and print "MATCH";

 Suzuki' =~ /Impala|/ and print "MATCH";
 - /^Impala\$|^\$/

 - " =~ /^Impala\$|^\$/ and print "MATCH";
 'Suzuki' =~ /^Impala\$|^\$/ or print "Vidd innen!";

Csoportosítások

- kettős szerepe van
 a regex egy részének atomi kezelése
 alternatívákhoz

 - ismétlődésekhez
 - az illeszkedő részsztring felhasználása
- · /house(cat|keeper)/

 - 'house(cat|keeper)/
 'house(cat|keeper)/
 and print "MATCH";
 'housekeeper' =~ /house(cat|keeper)/
 and print "MATCH";
- egymásba ágyazható!
 - /house(cat(s|)|)/
 - house
 - housecat
 - housecats

re-extract.pl

Csoportok elérése

- /Festés: \d+ Ft/
 - nem elég, hogy tudom, hogy illeszkedik
 - tudni szeretném, hogy hogyan
- /Festés: (\d+) Ft/
 - a csoportosított regexp részekre illeszkedő
- részsztringek elérhetők később is
 'Festés: 110000 Ft' =~ /Festés: (\d+) Ft/
 - a 110000, amit szeretnék elérni
 - a mintaillesztés után a \$1 változóban érhető el
 - ha több csoport van, akkor \$1, \$2, \$3, ...

Beágyazott csoportok elérése

- Sun Feb 22 18:13:09 CET 2004
- szeretném az időt egyben is és darabokban is megkapni
- my (\$time, \$hour, \$minute, \$second) = $d = /((\d\d):(\d\d))/;$
 - 12 3
 - a csoportok pozícióját a nyitó zárójel határozza

Visszahivatkozások egy mintán belül

- · backreference
- egy csoport ismételt előfordulására szeretnék illeszteni
- a \$1, \$2, \$3, ... változók csak a mintán kívűl használandóak
- \1, \2, \3, ... csak egy mintán belül használandóak
- pl. dátumintervallum megadásánál szeretném, ha mindkét dátum ugyanabban az évben lenne

 - dátum formátuma: YYYY.MM.DD
 \$interval =- /(\d{4}).\d\d.\d\d. \1.\d\d.\d\d./;
 '2004.01.12. 2004.03.12.' illeszkedik
 '2003.12.22. 2004.03.12.' nem illeszkedik
 - mellékhatásként a \$1 értéke az adott év lesz

100

re-extract.pl

Ismétlődések

- a megelőző atom előfordulásának száma írható le
- a{n,m}: legalább n, legfeljebb m • a{n,}: legalább n
- a{n}: pontosan na?: 0 vagy 1
- a{0,1}
- a*: 0 vagy több
- a{0,}
- · a+: 1 vagy több
 - a{1,}

Ismétlődések

- \d{2,4}/
 - évszámok: de sajnos a 3 jegyű is
- \d{2}|\d{4}/
 - ez nem jó, mindig az első alternatíva választódik
- \d{4}|\d{2}/
 - kettő vagy négyjegyű
- csoportosítással az ismételhető megelőző atom fogalma sokkal rugalmasabbá válik
- emailcímek
- \/w+@(\w+\.)+\w+/
 - john@elte.hu john@inf.elte.hu
 - iohn.doe@inf.elte.hu nem ió!

Ismétlődések

- /(\w+\.)*\w+@(\w+\.)+\w+/ john.doe@inf.elte.hu

 - hannibal.lecter@i-eat-you.com nem jó
- /(\w+\.)*\w+@(\w[\w-]+\w\.)+\w+/
 hannibal.lecter@i-eat-you.com
- /(\w+\.)*\w+@(\w[\w-]+\w\.)+\w{2,7}/
 - ha még tudjuk, hogy a fő domain hossza 2 és 7

 - karakter közé esik
 mellékhatásként \$1, \$2 módosulhat
 (?:...): csoportosítás capturing nélkül
 /(?:\w+\.)*\w+@(?:\w[\w-]+\w\.)+\w{2,7}/
- ezek a megoldások <u>nagyon</u> hiányosak
- csak illusztációnak felelnek meg
- teljes megoldások elérhetőek az Interneten

Greediness - mohóság

- · az ismétlők mohók: olyan sokat 'markolnak fel', amennyit bírnak
 • /(\d*)(\d*)/
 - - '123456' =~ /(\d*)(\d*)/; \$1: '123456' \$2: undef
 - a második mindig undef lesz
- például szeretnénk egy file abszolút nevéből levágni a könyvtárat • \$path =~ m#(.*)/([^]*)#;
- - az első csoportban a * mohó (greedy), ezért egészen az utolsó / jelig mindent illeszt

Greediness - mohóság

- my (\$dir, \$file) =
 - '/usr/local/bin/perl' =~ m#(.*)/([^/]*)#;
 - \$dir: '/usr/local/bin'
 - \$file: 'perl'
- m#(.*)/(.*)#;
 - mindkéttő mohó, de amelyik előbb szerepel, az van előnyben
 - a második csoport mohósága háttérbe szorul
 - ez a kifejezés ugyanazt eredményezi, mint ez előző

105

Greediness - mohóság

- m#^(.*)/([^/]+)\$#;
 '/usr/local/bin/' nem illeszkedik
- m#^(.*)/(.+)\$#;
 - '/usr/local/bin/' illeszkedik
- my (\$dir, \$file) =
 '/usr/local/bin/' =~ m#^(.*)/(.+)\$#;
 - \$dir: '/usr/local'
 - \$file: 'bin/'
 - az első csoport mohóságát az utána következők mohósága nem, de az igénye befolyásolja

Greediness - mohóság

- cél: az első komponens a path-ban
- nem jó, mert az ismétlő * mohó (greedy)
- my (\$dir) = '/usr/local/bin/perl' =~ m#(.*)/#;
- \$dir: '/usr/local/bin' első megoldás: m#(/?[^/]*)/#;
- másik megoldás: fogjuk vissza a mohóságot
 - ? az ismétlő után visszafogja a mohóságot, az ismétlés nem lesz mohó (non-greedy)

 - m#(.*?)/#; my (\$dir) = '/usr/local/bin/perl' =~ m#(.*?)/#; \$dir: undef \$dir: undef • ez nagyon kevéssé lesz mohó: 0 hosszan illeszkedik

Greediness - mohóság

- m#(.+?)/#;
 - my (\$dir) = '/usr/local/bin/perl' =~ m#(.+?)/#;
- \$dir: '/usr' 'aaaa' =~ /(a{2,4})/; \$1: 'aaaa'
- 'aaa' =~ /(a{2,4})/;
 - \$1: 'aaa'
- 'aaaa' =~ $/(a{2,4}?)/;$
- \$1: 'aa'

Reguláris kifejezés változóban

- · Egy reguláris kifejezést eltárolhatunk egy változóban is
 - felhasználható később
 - átadható paraméterként
 - stb.
- a qr// operátor segít
- \$regex = qr/(\w+): (\d+) cm/;
- "Pete: 178 cm" =~ \$regex; \$1: 'Pete'

 - \$2: '178'

Módosítók

- Módosítókkal finomíthatjuk a mintaillesztés módját
 - a mintát lezáró elhatároló után kell
- i: nem betűérzékeny (case insensitive) illesztés
- \$answer =~ /yes/i yes, Yes, YES, stb. m: multiline
- - ^ illeszkedik egy többsoros sztringben a sor elejére
 - \$ illeszkedik egy többsoros sztringben a sor
 - "First line\n99" =~ $/^d+/$ or print "NO MATCH"; "First line\n99" =~ $/^d+/$ m and print "MATCH";

 - A mindig a sztring elejére illeszkedik
 - \Z mindig a sztring végére illeszkedik

Módosítók

- s: single line
 - . alapértelmezésben nem illeszkedik az újsor karakterre (\n)
 - az s módosítóval viszont igen
 - "Pete:\n17" =~ /^\w+..\d+/ or print "NO MATCH"; "Pete:\n17" =~ /^\w+..\d+/s and print "MATCH";

 - ^ itt a sztring elejére illeszkedik

Módosítók

- x: extended legibility (olvashatóság)
 - minden fehér szóközt figyelmen kívűl hagy, ami nincs escape-elve
- megjegyzések is elhelyezhetőek

(?:\w+\.) * # opcionális résznév \w+ # a név része, vagy azonosító @ # @ jel # első karakter szókarakter (?:\w # utána szókarakter, vagy -[\w-]+

. a domain-ek között \w\ # host és domain nevek

\w{2,7} # fő domain

re-global.pl

Módosítók

- g: globális illesztés
 - minden illeszkedést megkeres
 - skalár ill. lista környezetben eltérően viselkedik
- - skalár környezetben
 - minden egyes illesztés egy újabb illeszkedést ad vissza
 - a \$1, \$2, ... változókat kell használni
 - reset:

 - pos(\$string) = 0; () = \$string =~ /(\d+)/g; lista környezetben
 - visszaadja az összes illeszkedést

Kapcsolódó változók

- \$_ (\$ARG in English)
- ezek használata minden regex műveletet lelassít az egész programban
- \$& (\$MATCH in English)

- \$' (\$PREMATCH in English)
 \$' (\$POSTMATCH in English)
 \$+ (\$LAST_PAREN_MATCH in English)
 - /Version: (.*)|Revision: (.*)/ && (\$rev = \$+);
 - az eredmény \$1-ben és \$2-ben is lehet, attól függően, hogy melyik alternatíva illeszkedett

Kapcsolódó változók

- @- (@LAST_MATCH_START in English)
 - az illesztett csoportok kezdeteinek offszetje
 - \$-[0] az egész illesztés kezdetének offszetje
 - captured csoportokra vonatkozik
- azaz: (?:...) csoportok itt nem szerepelnek
 @+ (@LAST_MATCH_END in English)
 - az illesztett csoportok végeinek offszetje
 - \$-[0] az egész illesztés végének offszetje captured csoportokra vonatkozik
- azaz: (?:...) csoportok itt nem szerepelnek • 'john.doe.@inf.elte.hu' =-/(\w+\.)*\w+@(\w[\w-]+\w\.)+\w{2,7}/; - @-: (0, 0, 13) - @+: (20, 5, 18)

re-substitution-eval.p

Cserék

- · két szó felcserélése
- \$string = 'one two';

 - \$string: 'two one'
- \$string = 'one two three four'; string = ~ s/(w+) (w+)/\$2 \$1/g;
 - \$string: 'two one four three'
- mintaillesztésnél használatos módosítóknak itt is ugyanaz a funkciójuk
- e: evaluate
 - kiértékeli a cserét, mint kifejezést, és annak az értékével helyettesít
 - ezzel módosítható az illesztett minta

117

Cserék

- =~ s/// operátorokkal
- s: substitution
- \$string =~ s/mit/mire/;
 \$string megváltozik
 visszatérési érték a cserék száma
 - mit egy regexp
 - mire nem regexp, csak egy double quoted string

- //mre nem regexp, csak egy double quote

 \$str = '2 + 2 = 4';

 \$str =~ s/2/two/;

 \$str: 'two + 2 = 4';

 \$str =~ s/2/two/g;

 \$str: 'two + two = 4';

 g: globális csere, minden előfordulást cserél